

ELŐFIZETÉSI FÜLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhöz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
 Hat óra 2 frt 50 kr.
 Három óra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek póstaútleányval küldhetők.
 Egyes számok 12 kr. árával kapbantók a kiadóhivatalban.

BARSA.

HIRDETÉSEK

Négyhasos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. áron.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 krajczár

A nyilttérben:

minder négyhasos garmond sor díja 15 kr.

Velünk összekötöttségben levő hirdető-irodák, elő-
 szetők, vagy a gyakori hirdetők tetemes díj
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A köziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Köziratok vissza nem adtnak.

Megjelen: hetenként egyszer.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

— vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A lelenczügy.

A múlt évben 400 új állami népi-iskolát adott át a közoktatási kormány a kulturának. Az ezredév emlékezetét hasznosabban és okosabban megünne-
 pelni alig lehetett volna, mert hiszen nyilvánvaló, hogy nagyon szépek, az ország különböző pontjain örökemlé-
 kezetre felállított szobrok s nagyon szépek az ünnepi áldomások tömegében elhangzott szárnyas pohárköszöntők; ámde e színes dolgokban csak mi gyönyörködhetünk, az utánunk következő nemzedéknek legfőleg a historiai emlékezetben való merengés méla munkája juthat osztályrészsül.

A 400 új népiskola munkáló műhelye ezernyi-ezer gyermeki agynak, oly emlékek, mely nemesak lelkesít, hanem hasznos is hajt. Reméljük legalább, hogy hasznos is hajt s egyik főemelyüje lesz az erkölcsi élet általános megjavításának, mely már nagyon is sürgössé vált, mert az erkölcsi elzüllesztésnek napról-napra a legszomorúbb kórütetei keserítik el minden jóra való ember szívét.

Nem régebent történt, hogy egy tizenkilencz éves fiatal suhancz két forintért agyonverte társát, egy másik még fiatalabb ember nyolczvan krajczár miatt oltotta ki egy szegény kilencz esztendősi gyermek életét. S ezek a szörnyű esetek itt ismétlődnek szemünk előtt napról-napra. Az emberi vadállatok vérszomja rettenetes, mohósága utálatos, megbüntethetősége kérdéses, mert hiszen némi joggal védheti magát az ilyen szerencsétlen azzal, hogy „semmi jót sem kap — nem is várhatunk tőle jót.”

Hatalmas lépés, kétségkívül a kultúra általánosításában ez a négyszáz új háza a tudás terjesztésének, de még teljesebb lenne, ha a közoktatási miniszter nemes intencziójával versenyre kelne, a belügy-miniszter és megteremtené az első országos lelenczházat,

Mert téves azt hinni, hogy ez a társadalom feladata.

A magyar közélet sokban hibás, ebben nem az. Hibás abban, hogy jórészt minden kezdeményezést a kormánytól vár. Hibás a magán tőke, midőn állami hozzájárulás, garanciák és gyámkodás nélkül alig meri támogatni az ipari és kereskedelmi vállalkozásoknak nyilvánvalóan legbiztosabb haszonnal kecsegtető mozgalmait is; ugy lévén meggyőződve, hogy állami pátronátus nélkül üdvözülés ebben az országban el sem képzelhető.

A lelenczek még ma is a senki gyermekei. Érdeklükben alig történik több, mint a mennyit a nemeskeblű hölgyek által alapított árvaházak cselekesznek s talán ez az oka azok gyakori erkölcsi sülvedésének.

A lelenczügy rendezése állami feladat, mert annak rendezetlensége léptenyomon törvénybe ütköző cselekményeket von maga után. S ha az állatok nemesítése és fenntartására védőegyesületeket hoznak létre és telepeket állítanak be, akkor a legnemesebb állat, az ember „senki gyermekeiről” sem kellene elfelejteni s a fiatal, zsenge korban való elzüllesztést lehetőleg meg kellene akadályozni.

Évekkel ezelőtt felvetették az eszmét, kormánykörökben s a sajtó is nem győzte azt eléggé dicsérni és sürgetni; de az ügy, mint sok más, szintén elszenderült. Okulván a múlt példáin, jó lesz ezt az ügyet gyakorta megbolygatni. A nagy lendületnek indult népoktatás ügyéhez ha hozzávehetnők a kisedevődői törvény rendszeres alkalmazását s egy magyar országos lelenczház beállítását, akkor valóban olyan alkotásoknak tennők le az alapját, a melyeknek gyümölcsét nem mi, hanem az utókor élvezné és hálással tekintene vissza az ezredévi magyar ünnepélyekre.

lesz a ruhátok, kacagtok, ha dideregtek, fáztok, kacagtok mindig . . .

Figyeljete . . . !

* * *

Az nap igen nagyon ködös volt az idő. Kőd borult a jégálya, sűrű fantómokká változtatva a suhanó párokat, diszkrét leplet borítva az indiszkrét bukásokra és okozva tetemes mennyiségű összeütközéseket, amelyeket amugy more patrio, minden boesánatkérés nélkül, csengő habotával bonyolítottak le az érdekelte felek.

És éppen a köd miatt hamar elszéledt este a jégcsalád, amikor megvillantak magas póznáikon a villamos lámpák, küzködve a köddel, amelynek egy része misztikus, kékes párázatként fonódott üveggyömbjeik köré.

És elvonultak mind, sietve, topogva, csörgetve a szíjon lógó koresolyáikat; elegáns asz tragángalléros urak, ezobolyprémes, hamis kis leányok, asszonyok, egymásután.

És voltak sokan, akik élenken pertraktálták a Tercsi asszony ügyét. Ujra elmesélték egymásnak, hogy miként vált el az a bájos torentés az urától, akiről azt tartja a szálló íge, hogy korhely ember. Volt aki Tercsit dicsérte, hogy otthagya a haszon-talant, de akadt olyan is — ilyen mindig akad, — aki a férjét vette védelmébe és különféle haszonállanságokat iparkodott ki-sítani az asszonyról. Mindennek a tereferének pedig az adott jözcimet, hogy a Tercsi asszony ma megjelent a jégen — egyedül és kegyetlenül adta a jókedvűt. Elemében volt; ragyogott a szeme, két piros orcája majd kicsattant az egészségtől és amint egy-

Foglalkozzanak az eszmével azok, a kiket első sorban illet. Az újság-hasábok hú tükrei az erkölcsi romlás szembeszökőbb eseteinek.

A barsvármegyei gazdasági egyesü-lemonografiája.

Barsvármegyei gazdasági egyesület.

Székhelye: Léva.

(Folytatás.)

III. Az egyesület működése.

I.

(Az egyesület által létesített intézmények. Gyümölcsfa-iskola. Földmives-iskola. Mezőgazdasági előleg-egyletek és hitelszövetkezetek. Szőlőtelep. Növénytermelési ki-sérletek.)

A Barsvármegyei gazdasági egyesületnek megalakulása után legelső feladata volt a vármegye gyümölcstermelésének fejlődését s a gyümölcsfatermesztés emelését előmozdi-tani, továbbá a gyümölcsfa-tenyésztést megkedveltetni a vármegye azon vidékein, ame-lyek addig a gyümölcstermeléstől idegenek voltak. E czélból már 1862. évben Léva-n a városhoz közel levő alkalmas területen 4 holdnyi telket bérelt, a melyet nemes face-metékkel ültetett be. A gazdasági egyesület ezen telepen 12 éven keresztül nemcsak utmutatással szolgált a megyének a fate-nyésztés terén, s nemesak az ezen gyümölcsfa-telepen nevelt facsemetéket az egyesület tagjainak és a gazdaközönségnek olcsó áron bocsájtotta rendelkezésére, így a jófajta gyü-mölcsfákat az egész vármegyében elterjeszt-vén, hanem közvetve az által is hatott, hogy az egyesület Léva-n levő ezen gyümölcsfa-telepét tanulmányozási és oktatási ezélokra átengedte a Léva-n létező állami tanítóképző-intézetnek, a mely állandó kertészeti tanár-ral rendelkezvén, ennek vezetése alatt a tanítóképző-intézet növendékei a gyü-mölcsfa-tenyésztést és nemesítést közvetlen gyakorlatból is megtanulván, az innen ki-kerülő tanítók legnagyobb része végleges helyén a gyümölcsfa-tenyésztésnek valóságos apostolává lön. Ezt a gyümölcsfa-kertet az egyesület 1874. évben beszüntetni volt kény-

telen, mert az egyesület anyagi viszonyai abban az időben különböző okoknál fogva annyira kimerültek, hogy az egyesület ezen különben hasznos, de nagy költséget igénylő intézményét fent nem tarthatta. Azon tapasztalatok azonban, a melyeket az egyesület a bérelt területen fentartott gyümölcsfa-iskolával elért, arra indították az egyesületi hogy 1884-ben, midőn az egyesület anyagi viszonyai rendezve javultak, ugyancsak Léva-n egy 4 holdnyi nagyságu területet vegyen meg, a melyet mint sajátját, nemesített gyü-mölcsfa-iskolává alakított és hasonló módon kezelte és használta fel a gyümölcsfa-tenyész-tés emelésére és terjesztésére, mint azt az első ízben bérelt telepen tette.

Az egyesület arra való tekintettel, hogy a vármegyének kigazdái és a nagyobb bir-tokok munkavezetői a vármegye területén az ottani gazdasági viszonyoknak megfelelő módon kiképezhetők legyenek, 1883-ban mozgalmat indított meg egy, a vármegye területén felállítandó földmives-iskola szer-vezésére. Az egyesület ezen mozgalmát a kormány is jóakarattal támogatta és midőn ugy az egyesület maga, valamint a vármegye gazdaközönségének tehetősbjai a földmives-iskola felállítását alapítványi helyek rend-szeresítésével biztosították, a kormány a maga részéről a földmives-iskola felállításának ösz-szes költségeit elvállalta és Zsitva-Ujfaluban egy bér gazdaságon életbe is léptette 1883-ban. A földmives-iskolának helye azonban Zsitva-Ujfaluban nem a legjobban volt meg-választva, mert egyrészt távol esett a vár-megye tehetősebb kisbirtokosai zömétől, másrészt távol esett azoktól a nagybirtokok-tól is, a melyek a földmivesiskolában a maguk részére megfelelő munkavezetők tanítását óhajtották volna, végül pedig a földmives-iskolának birtokviszonyai is olyanok voltak, a melyek ott a megfelelő gyakorlati oktatást kellő mértékben nem engedhették. Ezekhez a kedvezőtlen körülményekhez hozzájárult még azon általános, minden földmives-isko-lánál tapasztalható körülmény is, hogy a kormánynak a földmives-iskolákban követett tanítási rendszere és a földmives-iskolák szer-

TÁRCSA.

Beszéljek a szerelemről?

Beszéljek a szerelemről?

Beszéljek-e a szívemről?

Hogy miért e nagy láz rajtam?

Oh ha szólni tudna ajkam!

Gyakran sírok s nem tudom miért,

Pedig semmi bánat sem ért.

Gyakran látok felkaczagni,

S okom arra ugyanannyi.

Ha könyezem, ha nevetek,

Égy az ok rá, hogy szeretek.

Szeretem a boldogságom,

S az az én szomorúságom.

Nem szólok én szerelemről,

Nem beszéllek a szívemről:

Szól helyettem könyhullásom,

S beszél az én kacagásom!

X. Y.

Ballada a jégről.

Figyeljete, örökké vidám, pajkos kobold-jai a jégnek, akik prémes gallérokba bujva kezditek az fringálást a bágyadt fakó nap-sugár világánál, s végzitek este, amikor ki-gyulnak a misztikus fényű villamos göm-bök, messze sugározva a kékes világot a téli éjszakába. A kik kacagtok nap nap után, ha végigsuhantok az ő karján a jég-ükrön, kacagtok, ha elbuktok és havas

egy barátinójével végigsiklott a jégen, felig lehunyt szemekkel élvezve a repülés okozta kéjt, akadt egyszerre két-három kalandvágyó uriember, akinek a prémes bundája alatt meg-dobbant a szive és ész nélkül iramodott a szép asszony után.

Hogyne, hisz elvált a férjétől! . . .

És Tercsi kedves volt mindenikkel, osz-togatta nyakrafőre bájos mosolyait, de akár-melyik is ajánlotta fel neki, hogy haza ki-séri, kereken visszautasította.

— Köszönöm, nincs szükségem rá!

— De csak nem fog egyedül hazamenni?

— Nem tudom! . . . szolt jelentős mo-solylyal Tercsi asszony és trallázva siklott odább.

Aztán beállott az ost és elszéledt a tár-saság. A jégseprők átvették csendes biro-dalmukat és lassanként kihalt a pálya . . . már oltogatták a lámpákat.

Tercsi asszony az utolsó közt ment el. Egy darabig a többiekkel haladt, aztán egyszerre balra nekivágott a hólepte mező-nek, amelynek leplén alig hagytak nyomot apró lábái. Sietve ment előre egy ködbe szomoruan pislogó petróleumlámpa felé. Ami-
kor odaért, meglátta a lámpaoszlophoz tá-maszkodva — a férjét, aki unatkozva bámult bele a szürkéségbe. Tercsi odalopódzott hozzá.

— Itt vagyok . . .

A férfi meglökött, aztán csendesen szolt.

— Hivatott nagyságos asszonyom és én megjelentem, daczára, hogy biróilag szen-tositve van a válásunk. Eljöttem, mert hi-vatott és mert én azt hiszem, hogy ezzel a

kis udvariassággal tartozom egy asszony-nak, aki két esztendeig volt a feleségem . . .

— Csak folytassa uram!

— Nincs mit folytatni nagyságos ass-zonyom; most már valószínűleg ön is tudta, hogy a mi boldogságunk az ön szü-leinek lett áldozatává és hogy én — a kisebb dolgokat leszámítva — ártatlan vagyok.

— Tudom! felelt Tercsi — s éppen ezért hívtam. — Hajlandó ön engem haza-kisérni?

— Ezer örömmel, nagyságos asszonyom.

És elindultak. Néhány lépés haladtak egymás karján szólanul, aztán Tercsi hir-telen megállott, megrántotta a volt férje karját és így szolt:

— Szeret ön még engem uram?

— Szeretem, nagyságos asszonyom . . .

— Hát akkor csókoljon meg itt, tüstént! De azonnal csókoljon meg, mert fázik az ajakam, fázik az egész lényem és eleped a lelkem egy csókért . . . csókoljon meg — és toppantott egyet a piczi lábával.

— Komolyan mondja ezt?

— Igen. Csókolj meg!

És a férfi ott, a hólepte mező közepén, a köd diszkrét leple alatt magához szori-totta az asszonyt és annak didergő ajakára hosszú, édes csókot nyomott, a melytől, nincs fagyott lélek, amely fel ne engedett volna.

Aztán eltűntek a ködben messze, messze és a kíváncsi ifjak, akik a lábnyomok után indulva kémlelődtek Tercsi után, csak két lé-ssan mozgó szilhouettet láttak, amely mind-inkább kisebbedve beleolvadt a lilaszürke messzeségbe . . .

vezése nem felelt meg annak a célnak, a melyet a vármegye gazdaközösége oly lelkesedéssel létesített, alig 12 esztendő fennállás után azt mutatta, hogy nem felelt meg céljának, mert nem képes a vármegye vagy a szomszédos vármegye területéről annyi növényeket odavonni, a mennyi az iskola fenntartását szükségessé tenné. Másrészt pedig a növények az intézetből kikerülve, nem feleltek meg azoknak a kívánalmaknak, a melyeket a földmives-iskolát végzett egyénekhez méltán kötni lehet. Így a gazdaközöség elkedvetlenedett, s amidőn a kormány a földmives-iskola beszüntetését elhatározta, a vármegye gazdaközösége azt megakadályozni nem is akarta. E szép kezdeményezés az intézmény helytelen szervezete miatt oly módon szenvedett hajótörést.

A bars megyei gazdasági egyesület már 1884. évben feladatául tűzte ki azt is, hogy kisbirtokosok hiteligenyit a maga eszközeivel lehetőleg kedvezően kielégítse s azért 1884-ben az egyesület akkori elnökének gróf Keglevich Istvánnak közbenjárása és buzgólkodása folytán a kisbirtokosok országos földhitelintézetével, mint részbeni kölcsönnyújtóval, mezőgazdasági előleg-egyleteket létesített. Ezek az előleg-egyletek nemcsak mint hitel-egyletek szerepeltek, hanem mint takarékgyletek is és így az üzletrészek mérvéhez képest a hitelnyújtás mellett a takarékoságot is előmozdították. A vármegye területén alakított hitellegetek közül legnagyobb mérvet öltött a kis-tapolcsányi előleg-egylet, amely 2500 forint részjegyűke befizetéssel alakult s a melynek 1884-ben már 18,000 forint értékű üzletrésze volt és 93,000 forint kölcsönt közvetített, úgy hogy működése annyira önállóvá vált, hogy ennek következtében az anyaegetlettől el is vált, s mint önálló intézet folytatja működését. Ma azonban már mint „Bars megyei népbank“ 250 ezer forint tőkével rendelkezik. A Kis-Tapolcsányin kívül még Szent-Benedeken, Nagy-Sallón, Nagy-Kálnán, és Verebélyen 1883-ban alakultak ilyen előleg-egyletek, melyek szintén elváltván később az anyaegetlettől, ma mint külön intézetek működnek.

A bars megyei gazdasági egyesület, a midőn a vármegye szőlőt a filoxera elpusztította, gondoskodását kiterjesztette a szőlők felújítására. E célból 1890. év elején egyleti szőlőtelepet rendezett be, a hol a védekezésre szükséges amerikai szőlővesszők beszerezhetők legyenek. Ez a kezdeményezés azonban az egyesület kedvezőtlen anyagi viszonyai miatt csak nagyon lassan haladhatott előre, míg 1894-ben a kormány nagyobb mérvű segélyezése lehetővé tette azt, hogy egy indirekt termő és a nemesítésre alkalmas *Riparia Portalis*, *Vitis Solonis* és *Rupestris Monticola* fajakkal beültetett nagyobb szőlőtelepet létesítsen, melyben

A néma betyár.

Dénes bátyámnál töltöttem a vakációt, aki édes anyámról első nagybátyám volt, egyebekben pedig tekintetes Garambolyi Dénes főbíró urnak tisztelték Nagydombon. Megvolt az öreg urban a magyar nemes ember minden tulajdonsága. Inni fölségesen tudott. A tarokban nem volt párja. Értett az adomázáshoz, élt halt a pipáért, agarakért. Mint főbíró egyedül volt a maga nemében. A melyik szegény legény az ő keze közé került, abból kivette a szót. De nem ám mogoróval, farkas guzsussal, meg egyéb eféle kellemeskedésekkel, hanem fortélyllyal s olyan furfanggal, hogy akármelyik cigány elszégyenlette volna magát előtte.

Amolyan álmos nyári délután volt. Az öreg csöndesen eregette az illatos füstöt s a karosszékben hátradőlve nyitott szemekkel szundikált.

Hát egyszer csak beállit a Márton hajdu s megsodoritván azt a hatszor megcsavarodott remek bajuszát, harsányan ki-vágja:

— Instálom alásan tekintetes főbíró uram, betyárt hoztak!

Az öreg nagy flegmával végig törli színes zsebkendőjével verejtéktől ragyogó ábrázatát, aztán megszólal.

— Milyen fajta? Futó-, kapezbetyár vagy jobbféle?

— Néma, jelentem alásan!

— Bolond kend Márton, hol látott már néma betyárt? Csördít vissza mérgesen Dénes bátyám.

— Már pedig az, instálom, mert nem lehet a szavát venni! Más különben jól

évenként 100 ezernél több alanyvessző lesz előállítható.

Meg kell végül említeni, hogy a Bars-vármegyei gazdasági egyesület legújabbán a magyar óvári állami növénytermelési kísérleti állomással összeköttetésbe lépett és az állomás részéről nyert magvakkal és műtrágyával az a kisgazdák körében is különböző növénytermelési kísérleteket tesz.

(Folyt. köv.)

Budapest, 1897. évi január hó 22-én.

— A farsang. — Országgyűlés. — A költségvetés meg-szavazása. — Vajda János halála. —

Megindult a farsang. A vidgató termében egy más kezébe adják a különféle bálrendezők. A hivatalos bálak egész légiója következik majd egymásután. Juristák jogászok, technikusok, építészek, orvosok, men-tők stb. mind bált rendeznek. A jogászok is felelevenítik oly régóta szünetelő báljukat, s az idén már az eddigi tánczestélyek helyett ismét a hivatalos bál fog szerepelni. Nem leszünk szükiben az idén az ugynevezett jótékonycélú báloknak, mert hiszen ma nap-ság a társas összejövetelek czéjére a jótékony cél, noha sub rosa egyéb érdekek is igen hathatós előmozdítók szoktak lenni.

Az országgyűlés teljes erővel folytatja működését. Különös színezetet kölcsönöz a képviselőházi vitáknak, hogy a jeles szónokok az ellenzéki oldalon majdnem egészen elcsendesültek. Apponyi Albert pártjával együtt a passzivitás terére lépett, s elhatározta, hogy eszentul felszólalni nem fog mind-addig, míg a politikai viszonyok meg nem változnak. A költségvetés általános tárgyalása is elég lanyhán folyt le. A néppárt a budget mellett foglalt állást, de a szavazás elől kitért. A többség minden vita nélkül megszavazta a költségvetést általánosságban és ezzel tegnap megindult a részletes tárgyalás, a melynek színezete is csak olyan szürke leand, mint volt az általános vitáé. Semmi elevenség, semmi logikai gondolkodás. A rettenetes közöny vonul rajta végig. A részletes vita első szónoka Meszlényi Lajos volt, ki a magyar udvartartás felállítását sürgette. A többség azonban az udvartartás tételét is változtatlanul elfogadta.

Nagy veszteség érte a magyar irodalmat is a héten Vajda János halálával, mely f. hó 17-én történt Budapesten. A magyar költészetnek egy kiváló bajnoka szállt vele sírba, örök pihenésre, hogy babérjain, melyet nagy költészetével kiérdemelt, csendesben megpihenjen. Eredeti komor és meghasonlott ember volt Vajda János, a nagy költői lélek, kerülte az embereket, a zajt s csak magának és az irodalomnak élt, s csak nagy ritkán kereste fel a humort, melynek a milyen komor volt, oly nagyszertűen és találóan tudott kifejezést adni. Sokat betegeskedett és ez melancholikussá tette őt, úgy annyira, hogy minden emberben ellenséget látott. Minden nyáron felkereste a fürdőhelyeket, de az ő bajára nem talált írt, betegségével öregedett meg.

Csak mikor a tollat vette a kezébe, szállta meg az ifjúi hév, a tűz, a lelkesedés, akkor elmúlt komorsága, az emberek iránti

fest, sokat mutat, aligha nagy virtusa nincsen!

— No hát be kell vezetni az irodába, majd meg látjuk mi fán termett!

Az öreg peckesen átsietett az irodába, amit azért hívtak irodának, mert volt benne penna, meg kalamáris. Irni abban vajmi ritkán szoktak.

Két pandur bevezette a legényt, még pedig alaposan megbékőzva. Az egyik előlép s összecsapja a sarkantyúját s katonás állásba vágja magát.

— Jelentem alásan, a prücsökvágásban fogtuk. Négy csikót hajtott maga előtt a pettyesi uraság méneséből. Hatan rugaszkodunk utána, aztán Hordár Ferkó kilötte alula a lovat, ő meg kilötte pisztolyával a Ferkó szemét. Ott van most prücsök-csárdában s aligha a fübe nem harap. A Retek káplár meg a gémeskútnál mosogatja a fejét, mert annak meg nagyon kitalálta lyukasztani a süvegét. Veréb Mihály kiut gubbaszt a falu alatt, nagyon fájditja a mellét, mert öklével oda talált vágni a betyár. Mi meg itt vagyunk s elhoztuk egy kis vasban. Instálom, így volt!

— Hát kendtek semmit se kaptak? Hej?! — kérdi a főbíró ur, miközben teltől talpig mustrálta a legényt.

— Nem sokat, instálom!

Szép szál legény volt, az már bizonyos. Egyesek mint a cédruusz. Villogó fecske szemei röstelkedve tapadtak a padlóra, miközben vastag nyakának bőre alatt csakugy lüktetett a vér. Sehogyse akart az öreg ur szürke szeméi közé nézni. Nyilván érezte, hogy veszedelem van azokban.

— No, szép öcsém, hurokra kerültél,

gyűlölete és a legszebb ábrándokkal szárnyalt végig költeményein, melyek őt a halhatatlankok közé emelték.

A fővárosi díszsír helyet jelölt ki számára, a hova f. hó 19-én az női világ és a főváros közönségének nagy részvete mellett helyezték örök nyugalomra.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— Gazdasági értekezlet Léván.

Nagy számban gyűltek össze a bars megyei gazdasági egylet tagjai e hó 17-én Léván hogy meghaligassák az ezen napra programmul kifizített két értekezést. A jelentkezők közé teljes számban vonult be a lévai uradalom tisztikara: Edinger János, Hoffmann Ferencz, Féja Kálmán, Dobay, ifj. Koczab Frigyes, Lakner László, Lindtner Ferencz, Haas Lőrincz, Roshkugel János, Cambel, Szaracs Ferencz, Riedl, Leidenfrost Tódor, Károly és Schöller lovaggal élőkön. A zselizi uradalmat Moravék János képviselte, jelen voltak a garamvölgyi czukorgyár, az első magyar általános biztosító társaság képviselői, továbbá Mácsay Lukács, Máriássy István, Szantner Sándor, Taubinger Agoston, Ordódy Endre, Levatic Gusztáv, Símek Samu, Vörös Gyula, Csekey Vilmos, Medveczky Sándor, Novotny Imre, Huberth Vilmos, Pogány Virgil, Meskó Pál a nyitramegyei gazdasági egylet titkára s még számosan mások a kiket nem tudunk följegyezni. Az első értekezést Ordódy Lajos tartotta meg a mult év gazdasági tanulságairól, 5¹/₂ óráig tartó beszédében mindvégig letudta kötni a hallgatóság feszült érdeklődését. Ezen értekezést kimerítőbben lapunk más helyén veszik olvasóink. Ezen értekezést követte Levatic László előadása azon kérdés fölött, „hogy a mai viszonyok mily volt forgásokat tesznek indokolták.“ A nagyon sikerült előadás után vita indult meg a melyhez igen érdekes felszólalások merültek fel. Az értekezések praktikus irányra, annyira megnyerte a jelen-voltak tetszését, hogy azon kívánság nyilvánított, miszerint ily értekezések lehetőleg minél előbb és minél nagyobb számban tartassanak mag, Nagy örömmel vette tudomásul az értekezlet Leidenfrost Tivadar ur ajánkozását egy értekezés megtartására, ugyancsak Moravék János urét is. Ezenkívül tervben van az állattenyésztési viszonyokból eredő tanulságok taglalására egy értekezlet megtartása. Az értekezlet megtartása után az Oroszlán vendéglőben banketra gyűltek össze a gazdák a hol vidám pohárköszöntők és Lakatos Sándor zenéje mellett ünneplték a gazdai szellem újraébredését meggyenkben.

— Léva város képviselő-testülete az 1897-ik évre érvényes névjegyzék szerint a következő tagokból áll: Akossy János, Akossy József, Bartos István ifjabb, Báthy László, Belcsák László, Behula József, Berger Adolf, Boleman Ede özvegye (képviseelve Boleman László által), Boleman József, Borcsányi Győző, Czírok János, Engel József, Edinger János, Firtusz Mihály, Fridmann Samu, dr. Frommer Ignác, Frommer Ignác, Frommer Mór, Ghimesy János, Grotte Vilmos, Holló Sándor, Huberth Vilmos, Jaross Ferencz, Jozefcsék Károly özvegye

(képviseelve Jozefcsék Károly által), Juhász István, Kernd János, Kern Vilmos, Kempf-ner Jakab, Kersék János, Kiss Gyula, Kittenberger Imre, Klain Ödön, dr. Klein Jakab, Knapik Miklós, Komcsik Lajos, Korpás János, Krizsányi Károly, Kroll Rudolf, Lakner László, Leidenfrost Gyula, Leidenfrost László, Leidenfrost Tivadar, Lévai Takarékpénztár képviselve Mercader Abajos, mint meghatalmazott által, Lévai takarékg-és Hitelintézet képviselve igazgatója Szabó Lajos által, Levatic Gusztáv, Lovas János, Mácsay Lukács, Márkly János, Márkly József, Medveczky Sándor, Mészáros József özvegye (képviseelve Mészáros László által), Mosonyi Sándor, dr. Novotny Imre, Nyitray Ferencz, Nyuli József ifj., Ördög Lajos, Pély István, Richter Ferencz, Reimann Ignác, Schubert Pál, Stern Fülöp, Svarba József, Szabó Sándor, Szemeredy Lajos, Takács István, Tokody Imre, Tolnay Dénes, Tonhaiser Ferencz, Tonhaiser Mihály, Tóth Dániel, dr. Tóth György, Tóth István, Tuka József, Turpinszky József, Váczy Jónás, Veres Sándor, Weisz Mór, Weisz Samu, dr. Weisz Zsigmond (néhai Weisz Ignác örököséi jogán).

— Közgyűlés. A lévai dalárda ez évi január hó 31-én délután 3 órakor a román. kath. elemi iskolában tartja meg közgyűlését, a miről a tagok ez uton értesítettek.

— Jelmez-estély. A február 1-én rendezendő jelmez-estély iránt igen élénk az érdeklődés a környékbeli intelligencia részéről is. Az előkészületek nagyban folynak s a rendezőség mindent elkövet, hogy az estély sikere és fénye soká emlékezetes legyen. Több oldalról kifejezett óhajnak engedve, a rendezőség erkélyüléseket is rendelkezésére bocsát a közönségnek, de csak mérsékelt, számban a rendes belépő díjak mellett.

— A lévai kir. járásbíró-ság 1896-ik évi ügyforgalmára vonatkozó, előző lapszám-beli közleményünket, a benne előforduló nyomda hibák folytán következőkkel igazítjuk helyre: „A lévai kir. járásbíró-ság beadványi ügyforgalmi emelkedése nem 408 az elő évvel szemben, hanem 4087 sz. — továbbá dr. Tajfalussy Béla albiró nem 8789 hanem 4789 beadványt intézett el. Végül kiemelendő: hogy dr. Hamar Gyula és dr. Szabó Gyula albirák szintén jelentékeny számu tárgyalásokat tiztek ki és tartottak meg, de főképpen Pethes Béla albiró volt elfoglalva tárgyalásokkal a ki is 1896-ik évben 816 bünygyi tárgyalást tizött ki s ebből 664 tárgyalást meg is tartott.“

— A lévai kath. kör szavalattal és föl-olvasással összekötött tánczestélye, amely mint már jelezük február 7-én tartatik meg az Oroszlán vendéglő termében programjánál fogva is és az érdeklődésnél fogva is sikeresnek ígérkezik. A meghívókat hétfőn küldi szét a rendezőség. Műsora: Felolvasás Sübló Agostontól. Az első szerelmes levél (monológ) előadja Koskó Mari k. a.; A kis kíváncsi, monológ előadja Walter Julcsa k. a.; a lévai dalkör ének előadásai és Zahorák Sándor elszavalja Petőfi Sándornak: Bucsú a nőtlenégtől című versét.

— A lévai anyakönyvvezető-helyettes állásának szervezése végleg megoldatott, az által, hogy e 600 forinttal javalmazott s pusztán anyakönyvi teendőkkel foglalkozó hivatalra a belügyminiszter a városi kép-

ki leszdi a tarisznyát a szegény ember hátáról.

A legénynek még a lába hegye is megremegett e szavakra. A melle fölött ugy megfeszült a prusztilik s megvasalt karjain veszedelmesen dagadoztak az erek. De azért mindég nem szólt.

— Talán nem is hiszed, hogy ismerünk folytatta az öreg ur. No majd mindjárt elhiszed! Be kell hozni a Csece cigányt! Fordult aztán a pandurokhoz.

Kicsiny, sunyi pofája, borzos cigány bujt be az ajtón, mögötte a pandurral.

— No Csece, fordul hozzá a főbíró, ismered ezt a jó madarat?!

A cigány röhögésre vigyorítja a száját.

— Hát hogyne ismerném, csokolom a kezsit, lábát. Ez a Bagó Pista a Bakony tájáról! Nem betyár esz instálom, hászen csak áféle malácx tolvaj! Ázs á!

Hanem erre megjött ám a hangja a legénynek. Olyan dobbantott a lábával, hogy tánczra perdült az asztalon a kalamáris.

— Főbíró uram, a ki ragyogó csillaga van, meg ne csufojjon, mert Isten engem, ressz vége lesz! Ezt a kutypofát vigyük előlem, mert agyon vágom. Hát majd elmondom én ki zagyok. Sugár Ferkó a nevem! Azt hiszem, ismeri az ur ezt a nevet! Ha nem, hát menjen tula Dunán, oszt majd megmondják ki vagyok! No hát most vallasson a főbíró ur, felelek, aztán akaszszanak fel...

Sugár Ferkó annak idején a leghiresebb betyárja volt a Dunántulnak...

mi? Ejnye, de nem érted a dolog praktikáját. Ugyan sugd meg már, hogy hinak, honnét kerültél erre felénk. Hadd halom no, hová szántad azt a négy csikót?! Nézz hát rám szép öcsém, mert azt találok hinni, hogy félsz, vagy mi!

A betyár keményen föl-vágja merész fejét s ugy belevillantja tekintetét az öreg ur szemébe, mintha azzal is ölni akarna. Hanem szó nem jön az ajkára. Az egyik pandur felel helyette:

— Nem szól az kérem alásan egy kukkot se, pedig az uton biztattuk is egy csüppet. Néma az, kérem, mint a potyka, instálom.

Az öreg arczán ravasz mosoly vonult végig.

— Szép öcsém, hát csak menj pihenni, majd holnap tovább diskurálunk. Vigyék kendtek.

Elvitték.

Később hallottam amint Dénes bátyám a pusztabíróval beszélgetett.

— Fogadjunk hát, hogy hires legény az ipse. Nem a mi vidékünkéről való, de fejtem teszem rá, hogy nem holmi kapezbetyár. Nagy lehet benne az önértzet, hát majd kipróbálunk rajta valamit.

A pusztabíró a vállát vonogatja s hitetlenül mosolyog.

— Hát izé, lehet, meglehet, instálom, de nem igen hiszem! Egyedül van, nincs bandája, az ilyen sem sokat jelent.

Másnap aztán maga elé állította a betyárt az öreg ur.

— No öcsém, már akkor ne is szólj, tudjuk ki vagy! Bizony öcsém, azt hittem valami külömb legény vagy, pedig hát csak amolyan kapeza betyárral van dolgunk, a

viselő-entitelt ajánlatára Firtus Mihály lévai lakost okleveles tanító névezte ki.

A kath. legényegylet táncestélye. A „lévai kath. legényegylet“ e hó 10-én tartotta meg felolvasással, szavalattal és énekekkel összekötött táncestélyét, amely minden tekintetben igen jól sikerült. A nagy számmal összegyűlt közönség nagy figyelemmel hallgatta a műsor jól összeválogatott és csinosan előadott számait, s lelkes tapsaival buzditotta a szereplőket a helyes irányú önművelés folytatására, amire az egyletben, a jó vezetés mellett, bő alkalom nyílik. A műsor a következő volt: Haicz István nagy hatással szavalta Nagy Imrénék Árpád című erőteltjes, hazafias költeményét. Szabó Ilka k. a. csinosan, tetszés között adta elő a Bakfi Álom című monologot. Ezután Fludorovics Zsigmond olvasott fel a „Vallások érzülete és annak ébresztéséről“ szóló előfuttatást, amelyet a hallgatóság nagy érdeklődéssel hallgatott végig, mert az emberi élet legfontosabb érdekeiről nagy igazságot tartalmazott. Nagy tetszést és derűtséget keltett Gyulay Farkasnak: Mézes hetek után című vígjátéka, amit Pély Vilma k. a. és Guba János adtak elő. Mindkét szereplő előadása szabatos, szép és élénk volt, szépen kiemelték benne az ellentétes helyzeteket, s érvényre emelték a darab komikus vonásait. A műsort az egylet dalárdája fejezte be a „Chicago-i indulóval“ Stacke Istvánól. A dalárda Richter Ferenc nagy vezetése mellett összhangzóan jól énekelte. A műsor bevégeztével megkezdődött a tánc, amely igazi fiatalos hővel és lelkesedéssel tartott egész reggelig, néha még az öregebbje is belevegült, kedvet kapván a fiatalágtól. A jól sikerült est érdeme az egylet kitűnő vezetőjének Stibó Agoston s. lelkesnek és az ügyes figyelmes rendezőségnek. — Ezuttal a legényegylet elnöksége hálás köszönetét fejezi ki a közreműködött hölgyeknek és uraknak, továbbá a közönségnek, amely oly szép számmal jelent meg az estélyen.

Műkedvelő-előadás. Nagy-Sallóban f. hó 16-án egy újonnan alakult műkedvelő társaság sikerült előadást rendezett. Az estély műsorát Löbl Ida, egy 9 éves kis leány gyönyörű czimbalomjátéka nyitotta meg. Utánna Gudits József szavalta el szép hatással Petőfi „Alföld“ című költeményét. Majd Dumanoir „Két nő egy férfi ellen“ című vígjátéka került színre, melyben a szereplők, úgy Krizsán Katica és Stugel Jolán kisasszony, valamint Becze Boldizsár a legnagyobb elismerésre találtak. A többszörös felszólításra Löbl Ida k. a. ismét czimbalomához ült s épen úgy remekelt, mint az imént. Végül Becze Boldizsár szavalta el Petőfi „Részeg ember tünődése“ című költeményét érzéssel. A műsort reggelig tartó tánc követte. Jelenvoltak asszonyok: Balogh Lajosné, Bedross Józsefné, Dományi Beláné, Dombay Jánosné, dr. Dudits Endréné, Gudits Józsefné, Jancsa Józsefné, Juhász Pálné, Komáromy Vilmosné, Krizsán Józsefné, Matulay Jánosné, Löbl Ignáczné, Szalay Beláné, Szmák Györgyné, Thurner Nandorné stb. Leányok: Bedross Erzsike és Margit, Dombay Hermin, Fendt Matild, Horváth Jolán, Jancsa Paulin, Juhász Margit, Komáromy Vilma és Mariska, Krizsán Katinka, Löbl testvérek, Matulay Miczi és Jolán, Möricz Miczi, Petrovits Ilonka, Rieger Leonora, Stugel Jolánka, Szmák Rózsa és Terecske stb. A mulatság tiszta jóvedelme 14 frt 64 kr., a nagy-sallói róm. kath. templomtorony-óra javára adatott. Felülfizettek: Bolcsék Károly, Dományi Béla, Fendt Róbert és Löbl Ignác 2-2 frttal, Putz Ármán 1 frttal, Juhász Pálné, Tar István 60-60 krral, Szabó Sándor 50 krral, Thurner Nandorné, Matulay István, Horváth János és Ferencz 40-40 krral, Balogh Lajos, Dóka István, Czimmer Ede, Lendvay Vincze, Reiholecz József, Tauber Ármán, Tóth Béla, Varga József, Varga Kálmán és Vidák József 20-20 krral.

Büvész előadás. Annetelli, a nálunk is jól ismert büvész f. hó 27. és 28-án az Oroszlán-nagytermében büvész előadást fog tartani. A jeles büvész mutatványairól külön ajánlás helyett elég leendő idezőnk a Selmeczbányai Hirdető követhető néhány sorát: „csak elismerőleg szólhatunk Annetelli művészestélyéről, úgy az igazgatópár mutatványairól, mint Lenormand Leonora és Manuela gondolát művésznők productióiról, melyek megfűtők s némely részletökben nehezen megfűtők az ilyen mutatványokhoz némileg értők által is.“

Uj dohánygyár. A dohánygyárak nem képesek a szükségletet fedezni, azt jelenl a pénzügyminiszterium, mert a szivar és különösen a szivarka (cigaretta) fogyasztása évről-évre tetemesen emelkedik, úgy, hogy a dohányjövődék igazgatósága még mindig nagy mennyiségű dohány-árut kénytelen a külföldről vásárolni. A pénzügyminiszter elhatározta ezért, hogy 400,000 frt. költséggel új dohánygyárat építtet és meghagyta a dohányjövődék igazgatóságának, hogy szemeljen ki erre a célra alkalmas vidéket, hol a lakosság elszegényedett és a munkabér lehetőleg olcsó. A tervezett új dohánygyár építését már a jövő évben megkezdik. Azt hisztük, hogy ezzel kapcsolatban talán fel lehetne hívni a miniszter figyelmét a fűszeggyarmati dohánytermelés felújítására.

A nyitrai agrárius felolvasás sikerével, a kezdeményezők teljesen megelégedhetnek elégedve. A gazdák már ismét kívánják, hogy az aktuális kérdésekről minél

gyakrabban tartassanak ilyen előadások, mert csakis ilyen népszerű módon lehet az agrárius szellemet fejleszteni s a komplikált kérdések lényegét a laikusokkal is megismertetni. Ifj. gróf Széchényi Imre és Rubinek Gyula kitűnően megféleltek elvállalt feladatuknak. Jobb felolvasókkal és jobb témákkal nem is lehetett volna kezdeni az agrárius-előadások ciklusát. Gróf Széchényi olyan kézzel fogható, könnyen megérthető egyszerű modorban fejtegette az aranyvaluta közgazdasági hátrányait, az ezüst értéktelenedésének következményeit s azt a hatást, melyet a limetallizmus helyreállítása előidézne. Rubinek Gyula a szabad-verseny hatását s mint ennek következményét, a középbirtok pusztulását fejtegette találó, élethű frapps vonásokkal. A magyar középosztály bajainak diagnózisát — mint a kitűnő orvos egy nagy betegét — minden kételyt kizáró biztonsággal állapította meg. A bajok ellen legfőbb mentőszerep a szövetkezést ajánlotta, mint olyat, mely a jobb jövő forrása. A nyitrai városaházat zsufolásig megtöltött gazdaközönség sokáig tapsolt és éljenzett a kitűnő felolvasóknak. A hallgatóság kinézését különösen a nagy számban jelenlévő szürös és ködmönös földmívelők tették igazán agráriussá. A felolvasás utáni 80 terítékű bankett is lelkes hangulatban folyt le.

F. M. K. E. ünnepély Kőrmöczbányán. A F. M. K. E. harmadféléve 4 házat örökölt, melyek egyikéből a jelenkor igényeinek megfelelő szállodát létesített. E szálloda nagytermében néhány lelkes kőrmöczbányai művész és műkedvelő gyönyörű színpadot állított fel a saját erejéből, a kőrmöczbányai magyar egyesület és általában a nagyközönség számára. A szállodának ünnepélyes megnyitása s az új színpad felavatása e hó 16-án történt. Az ünnepély első száma a F. M. K. E. Apotheosis (élőkép) volt. Utána a „dalos kör“ énekelte a „Szózat“ ot. 3 ik pontnak Pósa Lajos, kitűnő költőnk olvasta fel ez alkalomra írt londoni Prologját, majd pedig Lörinczy György, az egyesület titkára, a növevelésről tartott humoros felolvasást. Ezt ismét élőkép követte „felvidéki paraszt lakodalom“ czimen. Záróképal a „dalos kör“ a Hymnust énekelte. E különböző pontok alatt a színpad összes díszletei be lettek mutatva. Kőrmöczbánya egész közönsége részt vett a szép ünnepélyen, s különösen lelkesülten üdvözölte Pósa Lajost, a jeles költőt a színen. A siker elérésében a F. M. K. E. a kőrmöczbányai magyar egyesülettel karöltve működött.

A nyitrai téli gazdasági tanfolyamnak 25 tanulója van, kik már eddig is igen szép előmenetelt tettek, mi annál inkább méltánylandó, mert a tanfolyam kezdetén (november végén) voltak a tanulók közt olyanok is, kik a számokat is alig ismerték, most pedig már a számtani alapműveleteket teljes bizottsággal elvégzik. A tanulók kiképzése teljesen gyakorlati irányú s csakis azon hasznos dolgok tanításának, mikre a földműves gazdának, elmunkásnak vagy munkafelügyelőnek naponként szüksége van. A tanfolyamon egy bogárné és kosárfonó is alkalmazva van, kiktől a tanulók ezen mesterséget is elsajátítják. A tanfolyam képesen annyit már eddig is tapasztalt a nyitrai megyei gazdasági egyesület, hogy a téli tanfolyamok a legalkalmasabb eszközei a földmívelők gazdasági ismeretei fejlesztésének. A földmívelésügyi miniszteriumot a legnagyobb elismerés illeti, hogy a gazdasági egyesületeket ezen irányban támogatja.

Időjárás 1897-ben. A jelen év uralkodó planétája a Mars. Azt tartják erről a harcziás legényről, hogy az ő uralkodásába eső évek „szárazak és kevéssé termékenyek.“ Am nagy hajlandósága van a mulatozásra, ezt bizonyítja a hosszú farsang, mely 55 napig tart s márczius 3-án végződik. A változó ünnepek közül huszt hét április 18-ra, áldozó csütörtök május 27-re, pünkösdi június 6-ra, urnap június 17-re esik. — A tavasz kezdődik márczius 20-án, a nyár június 21-én, az ősz szeptember 22-én, a tél december 21-én. — A százesztendősvé jövendőmondó így számol el az időről: Ja, uár elején erős fagy, különösen nagy hideg Németország északi részén, Magyarországon, Olasz- és Franciaországon. Január 24-ike táján nagy hóesés. 24-ike körül hirtelen időváltkozás, a hőmérsék nyelhe, kellemes. Február, egész február szelid, de kellemetlen hónap lesz. A hőmérsék mindvégig nyelhe, am nagy esőzések lesz, mely Németországban és Magyarországon nagy kárt okoz. Márczius, noha nyelhe tél volt, mégsem lesz hideg. Inább száraz, meleg hónap. Áprillissal is meg leszünk elégedve. Falb, a viharpróféta, ezt mondja róla: „Különösen szép, száraz, nyelhe. Így hát — terzi hozzá óvatosan — ezuttal szokott természetét egészen megtagadja.“ Május első fele száraz lesz, a második esős, zivataros. Június kétharmada száraz, a többi szeles, viharos. Július első fele nagyon meleg lesz, közepén zivatrok, azután nagy forrósággal végződik. Augusztus első fele forró, sok zivatarral, 18-tól kezdve esőzések lesznek, a hónap vége szép, derült. Szeptember elején szép idő, nagy forróság, 8 és 10-ike közt zivataros eső, 16-ika körül országos eső, és csak 26-ika után ismét szebb napok. Október 9 ig tiszta időjárás, 16-ika táján hűvös napok, eső, 20-ika után szép, meleg idő. November első napjai enyhék, esővel, 5-ike után hideg, szeles idő, 20-ika után tartós hideg. Deczember elején tiszta, hideg napok, 16-ika táján hóviharok 20-ikán ismét hó, szép karácsony.

A tanoncoktatás reformja. A székes-főváros néhány iskolájában a jövő tanévben kísérleteket fognak tenni az iparos tanoncok délutáni oktatásával és e miatt ezekben az iskolákban az elemi iskolai tanítás délelőtt lesz. Ha a tanítás sikere bevalik, az összes fővárosi iskolákban be fogják hozni az iparos tanoncok délutáni oktatását.

Rövid hírek. — **Jósika Samu báró,** a király személye körüli miniszter állásáról — hir szerint — le fog mondani. Utódja iránt még nincs megállapodás. — **A honvédség szaporítása.** A honvédség létszámát századonként 27 fővel fel fogják emelni — **A bécsi udvari kamarai levéltár,** melyet a közös pénzügyminiszteriumban őriznek, fel fogják osztalni, s annak magyar részét Budapesten fogják el helyezni, a miért a hivatalnok karnak megfelelő részét is odafogják áthelyezni. — **A hírlap bélyeg eltörlése.** Az osztrák képviselőház e héten nagy szótöbbséggel elfogadta a hírlap bélyeg eltörlésére vonatkozó törvényjavaslatot. — **Földrengés** volt e héten Miskolcon, mely egy lökessel jelentkezett s egy másodpercnyi tartamu volt. — **A pestis** Indiában oly nagy merveket öltött, hogy Bombay nyolcszáz-ezer lakosainak a fele maradt csak meg; fele részint kivándorolt, részint pestisben elhalt.

Köhögés, rekedtség és elnyálfásodásnál a torok és a légzési szervek minden zavarainál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitűnő hatású mell-pasztillát. Kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógyszerüzletben. Fő- és széküldés raktár: Egger A. fia Nádor, gyógyszer-tára Budapesten Váci-körut 17.

Közönség köréből.

Köszönet-nyilvánítás.

A lévai kir. járásbírósnak 9962/1896. sz. polg. II. 826/1895. számú végzése alapján Schwarz Amália, Czibulka Kálmán alperes elleni ügyében; — Nemann Ármán lévai lakosnak megittelt s általa lévai Stefánia-árváhnak adományozott 2 frt tanzási díjnak vételét köszönettel igazolom.

Léván, 1897. év január hó 17-én.

László Imre,
egyl. pénztáros.

Irodalom és művészet.

Bethlen Gábor kora. Az Athenaeum r.-társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) hatodik kötetéből most jelentek meg a 90., 91., 92. füzetek, melyekben Angyal Dávid tovább folytatja „Magyarország történetét II. Mátyástól III. Ferdinándig“ és ennek a kor szaknak legmozgalmasabb idő-zakát tárgyalja, melyet az akkori események kiváló vezérfőnök „Bethlen Gábor korának“ szoktak nevezni. Az ellenreformáció győz az egész vonalon és vele a bécsi udvar befolyása a magyar ügyekre. A katolikus ősi vallás védői és annak visszaállítására, régi egységének megalapítására törekvő párt felül kerekedik és miután az iskolázás, a hittedzés, a lelkipásztorkodás terén mindenütt felveszi a harcot a protestantizmussal, az ellenreformáció nem remélt eredményeket mutat fel és már a protestantizmust végveszedelemmel fenyegeti. Ha ezt a vallási harcot csak a magyar vita volna meg a magyarral, ennek a küzdelemnek nem lett volna más jelentősége, mint hogy az egyik nézet, az egyik felfogás győz a másik felett. Egyszerű belügy, pártpolitika lett volna. Amde mindkét fél részéről külpolitikai okok vegyültek a küzdelembe és ezt a szerencsétlen országot a polgárháboru tüzebe hajszolták. Az uralkodó ház a katolikus párttal szövetkezett, a protestantizmus pedig a Habsburg-dinasztia ellenségeire, a németországi protestans fejedelmekre és dissidens elemekre, valamint a törökre támaszkodhatott. Ezt a valláspolitikai pártoskodás szomorú korszakát mély igazságérzettel, a való tények szorgos felderítésével és minden oldalról való megvilágításával, szigorú tárgyilagossággal írja le Angyal Dávid és munkáját épen ez teszi igen becsesté, mert erről a korszakról eddig jóformán csak felekezeti elfogultságtól sugalmazott monografiákat birunk, holott ez a korszak egyike a legtanulságosabbaknak a magyar nemzet történetében. Angyal Dávid, a katolikus párt vezérfőnökének Pázmány Péter bibornoknak szerepével kezdi a monografiát; majd a vallási sérelmekről nevezetes 1618- és 1619-iki országgyűlések eseményeit nagy részletességgel ismerteti és folytatólag áttér Bethlen Gábor első támadására, különösen ennek indító okait gyökerestül kifejti. A füzetekben majdnem minden egyes lapon egy-egy igen érdekes szövegkappal illusztrálja a korszak eseményeit; a képek többnyire egykorúak. Ezenkívül számos rendkívüli finom kivitelű műmelléklet van a füzetekhez csatolva. Így „Bethlen Gábor királyi zászlaja 1620-ból“, egykoru metszet után; II. Ferdinánd fogadja a népek hódotatát. „Magyar lovas vitéz 1616-ból“ egykoru színes kép Ernst Lajos gyűjteményéből; „Pázmány Péter és kora“ Lotz Károlynak az Akadémiában levő nagyszabású falfestménye után készült remek fénynyomat stb. Egyes füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterként, valamint fekete, fehér, színes, **Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterként** sima, csikos, koczkázott, mintázottak, damaszt stb. (míntegy 240 különböző minőség és 2000 szín és minőségben stb. a megrendelt áru **postabér és vámtmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld Henneberg G. (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintézetnek.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Könya József városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 20 kr., 7 frt. 80 Két-szeres 6 frt 40 kr. 6 frt 50 kr. — Rozs 6 frt 20 kr. 6 frt 30 kr. Arpa 4 frt 50 kr. 7 frt 50 kr. — Kukoricza 4 frt — kr 4 frt 20 kr. Bab 5 frt 50 kr. 6 frt — kr. Zab 5 frt 50 kr. 6 frt — kr. Lencse 6 frt — kr. 6 frt 20 kr., Kóles 4 frt 50 kr. 4 frt 70 kr.

Nyiltér.

I.

A vámos-ladányi plebánián eladó egy kazal luczerna tavali első kaszálás; — 4 öl hosszú, 2 1/2 öl széles, 2 öl magas. Ára 200 frt. helyben.

II.

Csak két előadás.

Az „OROSZLÁN“ vendéglő nagytermében Szerdán január hó 27-én és csütörtökön 28-án

Egy este az álmok országában

A világhírű illusionista, spiritista, magnetista és hipnotista **ANNETELLI** ur, **LENORMAND** k. a. mint medium közreműködésével

Művész-estélyt

rendez, melyen a mai kor legjobb találmányait és látszólagos csodáit mutatja be **Misteriaux** úr, ki nemrégiben a bécsi virágtermekben és a budapesti vígadóban példátlan sikerrel működött, helyben is az összes dekorációval, szerelvényekkel és egyéb előkészületekkel

válogatott előadásokat

fog rendezni, itt még nem látott, feltűnést keltő mutatványokkal.

Hypnotikus mutatványok

(delejes alvás) több helybeli egyén delejezése, rendkívüli elalvási esetek, képzelt tagmeredések, álomszerű ábrándozások, alvadás (somnambulismus).

MAGNETA az eleven reptülő talány. **A levegőben sétáló MISS EDITA.**

A REPÜLŐ TÜNDÉR.

A spiritizmus csodái vagy a babonás hit leleplezése. **AZ ÉJ CSODÁI.** Abdul Al-Hac-Hamid Misterieuse Metamorphose a bagonban.

A nő teremtése.

Az öregeknek örök fiatalá változtatása.

Nagy feltűnést keltő mutatvány: Mindenütt viharos tetszés. **Az élő talány.** Megtekintésre érdemes.

Uj! SIBYLLA Uj!

a hynotikus fej. Bécsben 123-szor adatott. Első a maga való-ságában.

Helyárak: Körszék 80 kr. Zártszék 60 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Deákjegy 30 kr. Karzat 20 kr. Jegyek vasárnapon d. e. 9 kr. Óráig és d. u. 3-5-ig a színházi teremben előre válthatók. — **Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdeté 8 órakor.**

Fűrészáru szállítási felhívás.

A körmöcbányai m. kir. bányahivatal az 1897-ik évi fűrészáru szükségletét árlejtés útján beszerezni szándékozik, ennél fogva felhívja mindazokat, kik az alább részletezett fűrészáru szállítást elvállalni hajlandók, hogy 50 kros bélyeggel ellátott, írásbeli ajánlataikat lepecsételve és a czimlapon „Deszkaszállítási ajánlat“ felirással ellátva folyó évi február hó 13-ának estve 5 órájáig ezen m. kir. bányahivatalnál nyújtsák be.

A szállítandó fűrészárak a következők:

- 400 drb. 5 m. hosszú, 20—25 cm. széles, 8 cm. vastag fenyődeszka
- 250 drb. 5 m. hosszú, 36 cm. széles, 5 cm. vastag fenyődeszka
- 250 drb. 5 m. hosszú, 42 cm. széles 5 cm. vastag fenyődeszka
- 500 drb. 4.5—5 m. hosszú, 24—33 cm. széles 4 cm. vastag fenyődeszka
- 150 drb. 5 m. hosszú, 36 cm. széles, 3 cm. vastag fenyődeszka
- 150 drb. 5 m. hosszú, 42 cm. széles, 3 cm. vastag fenyődeszka
- 1700 drb. 4.5—5 m. hosszú, 24—33 cm. széles, 2.5 cm. vastag fenyődeszka
- 1200 drb. 4.5—5 m. hosszú, 20—25 cm. széles, 2 cm. vastag fenyődeszka
- 300 drb. 5 m. hosszú, 5 cm. széles, 2.5 cm. vastag fenyőfalecz
- 8000 drb. 4—5 m. hosszú, szélesdeszka, melyeknek ára nem köbmeterenként hanem darabonként kiteendő és melyek részben a turcsiki fővízvezetékhez, részben a IV-ik sz. aknához szállítandók lesznek.

1. Hogy a felajánlott ár köbmeterenként betűkkel és számokkal kitüntetve legyen, és pedig a megrendelés szerint a jános-hegyi, a körmöcbányai, a garam-szent-kereszt vasuti állomásokhoz állítva.

Ha a szállítás esetleg tengelyen eszközöltetnék, kitüntetendő a köbmeterenkénti ár a Jánoshegy község és Körmöcbánya város területén fekvő bányakincstári művekhez a kir. Nándor-altárna alsó részét illetőleg a Gr.-Szt.-Kereszt átellenében a „Szmolnik“ nevű hegy alatt fekvő fővágathoz, és a Bartos község közelében fekvő II-ik légaknához állítva.

2. Határozottan kikötöttek, hogy oly deszka, mely nem bír a fent meghatározott méretekkkel, vagy nem ép, egészséges, hanem korhadt fából előállítva lenne, átvétetni nem fog.

3. Miután a kir. bányahivatal deszkaraktárai az egész évi szükségletet befogadni nem képesek, a deszkák csak részletekben, a mint és a mikor azt a kir. bányahivatal megrendelni fogja, pontosan és haladék nélkül szállítandók.

A vállalkozó köteles az egész elvállalt deszkamennyiséget 1897. évi szeptember hó végeig beszállítani.

4. Ha a szállítás vasuton eszközöltetni fog, a kir. bányahivatal megrendeléseit akképp fogja feladni, hogy azok lehetőleg egy vagon rakományt képezzenek.

5. Minden egyes szállítmány kifogástalan átvétele után fog annak értéke szabályszerű számlára, és a II. és III. fokozat szerinti bélyeggel ellátott nyugtató ellen a bányahivatali pénztár által kifizetettetni.

6. Óvadék fejében az elvállalt deszkaszállítmány értékének 5%-ja készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban az ajánlathoz csatolandó, mely óvadék az ajánlat elfogadása esetében a szállítás kifogástalan teljesítése után a vállalkozónak vissza fog adni.

7. A körmöcbányai m. kir. bányahivatal fentartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket tetszése szerint elfogadhassa, esetleg valamennyit visszautasíthassa.

8. Végre kötelezi magát vállalkozó, hogy ha az itt részletezett fűrészáru felül az 1897-ik évi folyamában még több fűrészáru szükségeltetnék, azt is ugyanazon árban, és ugyanazon feltételek alatt szállítani fogja.

A beérkezett ajánlatok folyó évi február hó 15-én d. e. 10 órakor a bányahivatal tanácstermében fognak felbontatni és tárgyalatni.

Bővebb felvilágosítás a kir. bányahivatal irodájában a hivatalos órákban megszereshető.

Körmöcbányán, 1887. évi január 15-kén.

M. kir. bányahivatal.

Szabadalmazott
valódi „SINGER“ és valódi „HOWE“
családi és iparos varrógépek
igen csinos kiállítással 6 évi jótállás mellett minden hozzávalóval.

Árak részletfizetésre: valódi utánc.

Singer családi varrógép kézi hajtásra . . .	22.—	19.—
Singer családi varrógép állvány és szekrényvel . . .	35.—	28.—
Singer Medium iparosoknak gép állvánnyal . . .	40.—	36.—
Nagy Singer 4-es iparosnak állvánnyal . . .	44.—	39.—
Howe családi varrógép állvánnyal . . .	33.—	27.—
Nagy Howe iparosoknak varrógépek . . .	44.—	38.—
Ringschiff iparos varrógép . . .	70.—	58.—

Készpénz fizetés mellett 5%-al olcsóbb.

A valódi SINGER és HOWE gépeknek
egyed. raktára KERN TESTVÉREKNÉL Léván.
Géptük, részek és csónak olcsón.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hirneves háziszser ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik közvényenél, csúznál, tag-szagattásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésére is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-sebbertékű utáncat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter cégjelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és T^{sa}., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Tervezet!

Az ugynevezett „Magyaradi fűrész“ több éven át béreltem, s így elég alkalmam volt meggyőződhetni arról, hogy a közönségnek a fűrész iránti érdeklődése évről-évre növekedik. — S épen azért, a midőn a közbirto-kosság azt áruba bocsájtotta, siettem annak tulajdonát megszerezni. — E mellett megvettem a fűrész telkével tőszomszédos s parkirozásra alkalmas 10 holdnyi rét területet, építettem egy a legfokozottabb igényeket is kielégítő emeletes szállodát, úgy hogy most a körülbelül 30 holdnyi telken egy fűrészház, egy bérház és egy szálloda áll.

Mindez igen kevés arra, hogy az ország különböző részeiből jövő vendégeket nem kielégítse, de csak be is fogadhatta. — A múlt nyáron jelentkeztet vendégeknél alig 1/4 részét birtam elhelyezni a többi azon biztatással voltam kénytelen elbocsájtani, hogy „majd másként lesz a jövő nyáron!“

Ámde hogy másként lehessen arra befektetés kell. — A régi tükört és kádfürdőket megfelelőleg átalakítani, egy második tükör fűrész létesíteni, s még egy legalább 20 szobából álló bérházat emelni s parkirozni kellene.

Miután azonban az ehhez kívántató tőkével nem rendelkezem, czélba vettem, hogy azon életképes vállalatnak „Magyaradi fűrész részvénytársaság“, néven részvénytársaságot alapítok.

A calculus következő:

A telep úgy a mint most áll, százalék és átiratokkal 66 ezer forintomban van. — Ennyi értékben adatik át. — Kibocsájtok 1000 drb 100 frtos részvényt s így a vállalat 100 ezer forint alaptőkével alakulna meg. — Ezen alaptőkéből mindenk előtt visszafizetendő a telep vételára czimén nekem járó 66 ezer forint — és pedig 20 ezer forint részvényekben — 46 ezer forint pedig készpénzben. — Magától is értendő, hogy miután a kérdéses ingatlant 46 ezer forint jelzálog terheli, a készpénzben fizetni stipulát 46 ezer forint a jelzálogos hitelezőknek fizetendő.

A vételár kielégítése után a vállalatnak 34 ezer forintja maradna. — Ebből a mostani fűrész átalakítására egy új tükör és bérház építésére és parkirozására praeliminálható költségek és kiadások teljesen fedezve lennének.

Nem azokhoz szól felhívásom a kik a legmerészebb vállalatokba is bele mennek, ha a tiszteres nyereségnek látszólagos esélyeit fennforogni reménylik, hanem azokhoz, a kik számitanak és a szolid de biztos haszonnal beérik.

Ezek pedig megtalálhatják a szám-tételt mert a megfelelő állanotba hozott fűrészért, már az első tíz esztendőre magam is ezennel megajánlok évi 5000 frt bért s így minden 100 fortos részvényre már az első években is 5 frt biztos százalék esik.

Ezen egyelőre szerény haszon mellett, azon valószínű kilátás is fenn forog, hogy a tetszetős állapotba helyezett fűrész a részvénytársaság az alakulásra szánt idő leteltével esetleg kétszeres áron is eladhatja.

De a legpositivebb előny az, hogy a szenvedőknek üdvös gyógy, az egészségeseeknek — amit a vármegye mostanáig egészen nélkülöz — kellemes kirándulási helyet teremtenék, az egyeseknek nagy megeröltetés nélkül.

A vállalat egyenlőre tíz évre alakul. — Aláírásra csak 800 darab részvény bocsájtatik — miután 200 drb részvényt magam írok alá és magam tartok meg a vételárba leendő beszámítás mellett.

Az aláírás zárideje 1897. évi febr. 28 ika-

Ha addig valamennyi részvény alá nem iratik — a megtörtént aláírások is érvénytelenek — és sem jogot sem kötelezettséget senkire nem alapítanak.

A míg a közgyűlés a társaságot megalakultnak ki nem mondja — addig az aláirt részvények értéke se egészben, sem részben nem fizethető. — A befizetés csak azután és pedig a közgyűlés által meghatározandó kézhöz és időben teljesítendő.

Már itt megemlíteném tartom, hogy a fűrész területének egyik félre eső szélén van egy 2 hold kiterjedésű kőbányám. — Ennek területe sem befásításra sem építésre alkalmas nem lévén, a fűrész vállalatot nem érdekelheti — rám nézve pedig már fennálló szerződésemmel fogva nélkülözhetlen. — Kikötöm tehát, hogy ezen 2 hold területnek tulajdoni jogát nem engedem át, vagy pedig ha átengedném, akkor a kőfejtési jogot szolgálom kint magam részére biztosíthatni kívánom.

Kelt Magyaradon, 1896. decz. 30.

Keviczky Dániel s. k.
Somogyi László s. k.
mint tanu.
Somogyi Béla s. k.
mint taru.

Védjegy. Védjegy.

Mária-zelli

Gyomor-cseppek

nagyszertien hatnak gyomor bajknál nélkülözhetően és általános ismeretes nézi és népszé.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgöszögés, bűzös lehellet, felhajtás, savanyu, felbőffögés, hasmenés, gyomorgöszögés, felesleges, nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöszögés, széküles.

Hathatos gyógyszernek bizonyult a fájdalom, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortülségben, étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámoroidáltnál.

Emléttet bajknál a **Mária-zelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerár Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tisztelesen tessenek megtekinteni! Csak oly cseppeket tessenek elfogadni, melyeknek burkolatán zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságot bizonyítom“.

A Mária-zelli gyomor-cseppek valódiak kaphatók.

Léván: Boleman Ede örökösei, Medveczky Sándor urak gyógyszerárjaiban. **Lékér:** Bolyos Gyula, **Nagy-Salló:** Zsornai László urak gyógyszerárjaiban. **Ujbányán:** Cservinka Mór ur gyógyszerárjaiban.

Elsőrendű
Porosz kőszén és pirszén
a vasuti állomáson kapható. Megrendeléseket elfogad és házhoz szállit
Braun József és fia